

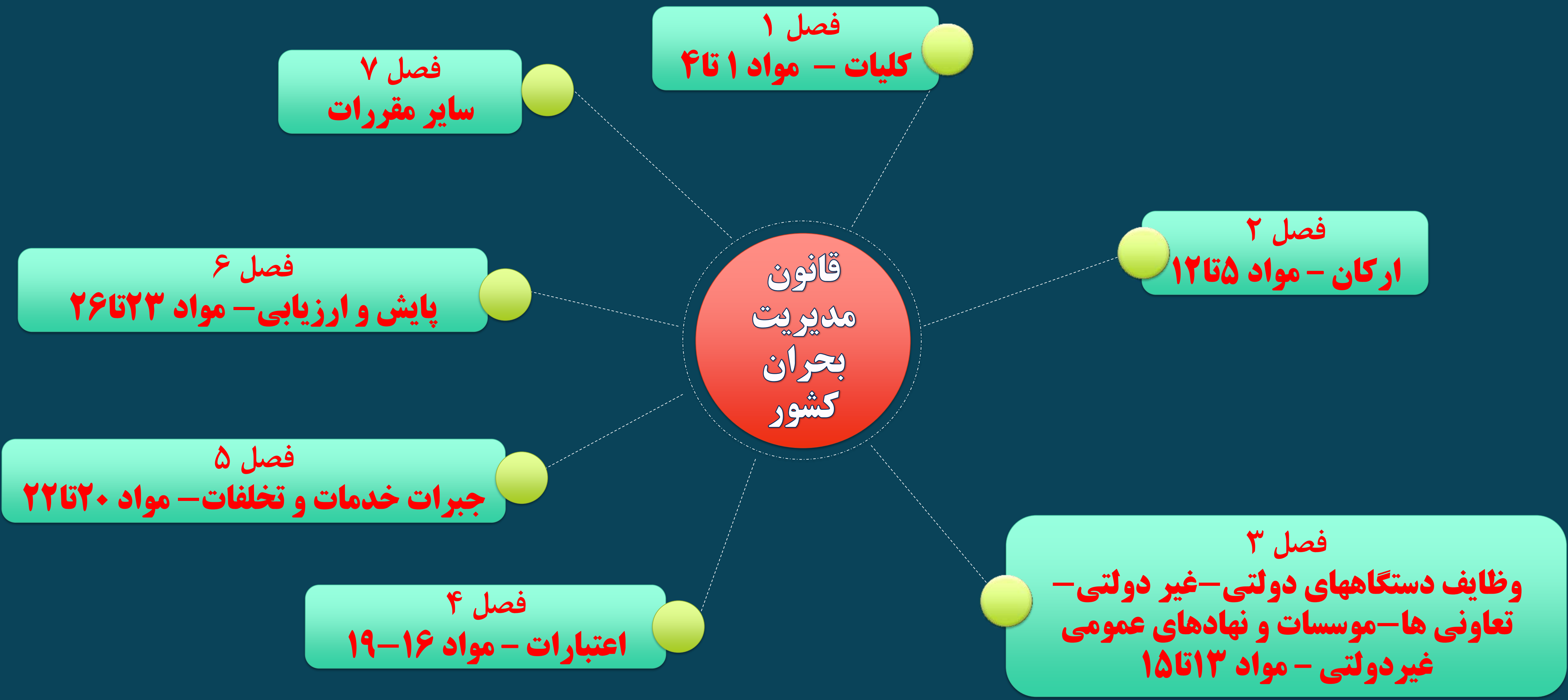

جمعیت تلال احمر
استان خراسان رضوی

قانون مدیریت بحران کشور - ۱۳۹۸

قانون مدیریت بحران کشور در یک نگاه

فصل یک - کلیات

فصل ۱ - کلیات - ماده ۱

ارتقای توانمندی جامعه در امور پیش بینی و پیشگیری، کاهش خطر و آسیب پذیری، پاسخ مؤثر در برابر مخاطرات طبیعی، حوادث و بحران ها، تأمین ایمنی، تقویت تاب آوری

فصل ۱ - کلیات - ماده ۲

قوای سه گانه جمهوری اسلامی ایران
کلیه نهادها و واحدهای زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن معظمله
و دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است
و مؤسسات و شرکتهای وابسته یا تابعه آنها

مشمول این قانون

فصل ۱ - کلیات - ماده ۳

نظام حاکم بر راهبردها، رویکردها، برنامه ها و اقداماتی است که با هدف پیش بینی پیشگیری و کاهش خطر، آمادگی و پاسخ کارآمد و بازتوانی و بازسازی پس از وقوع حوادث و سوانح، به صورت چرخهای صورت می گیرد..

به توانایی یک نظام یا جامعه در معرض مخاطرات، برای ایستادگی، تحمل و سازگاری در برابر حوادث و سوانح و بازتوانی و بازسازی مؤثر و به موقع جامعه آسیب دیده گفته می شود.

به مجموعه تدابیر و اقداماتی گفته می شود که برای ترمیم و بهبود خدمات و ساختارها، معیشت، توانمندی و شرایط زندگی جوامع متأثر از حوادث و سوانح انجام می شود؛ به نحوی که موجب ارتقای توانایی و ظرفیت آنها در جهت کاهش خطر حوادث آتی شود.

فصل یک - کلیات - ماده ۴ - اسناد ملی و استانی

الف) سند راهبرد ملی مدیریت بحران

جهت گیریها، اصول، معیارها و روشهای پیش بینی، پیشگیری و کاهش خطر، آمادگی، پاسخ و بازتوانی و بازسازی توسط دستگاههای مشمول این قانون و نحوه مشارکت مردم را هماهنگ با سیاستهای کلی ابلاغی مقام معظم رهبری و برنامه های توسعه کشور مشخص میکند. این سند با تأیید ستاد ملی به تصویب شورای عالی می رسد.

ب) برنامه ملی کاهش خطر حوادث و سوانح:

سندی است که سازمان با مشارکت کلیه دستگاههای مسؤول موضوع ماده (۲) این قانون، با رعایت قوانین و مقررات و در چهارچوب سند راهبرد ملی مدیریت بحران تهیه می کند و اهداف ویژه کاهش خطر حوادث و سوانح را به همراه اقدامات مربوطه بیان می کند. این سند با تأیید ستاد ملی به تصویب شورای عالی می رسد.

اسناد ملی و استانی

ت) برنامه استانی کاهش خطر حوادث و سوانح:

سندی است که اداره کل مدیریت بحران استان با رعایت قوانین و مقررات و با مشارکت کلیه دستگاههای مسؤول موضوع ماده (۲) این قانون متناظر در استان، بر اساس برنامه ملی کاهش خطر حوادث و سوانح تهیه می کند و شناخت مخاطرات، آسیب پذیری های ظرفیت ها و راهکارهای کاهش خطر استان را دربر می گیرد. این سند پس از تأیید سازمان لازم الاجراء است.

ث) برنامه ملی آمادگی و پاسخ:

سندی است که سازمان با رعایت قوانین و مقررات و با مشارکت کلیه دستگاههای مسؤول موضوع ماده (۲) این قانون، در چهارچوب سند راهبرد ملی مدیریت بحران تهیه می کند و وظایف و اقدامات دستگاههای مسؤول و نحوه هماهنگی بین سازمانی را جهت آمادگی مطلوب و پاسخ مؤثر و به موقع به حوادث و بحرانها تبیین می کند. این سند با تأیید ستاد ملی به تصویب شورای عالی می رسد.

فصل یک - کلیات - ماده ۴ - اسناد ملی و استانی

ج) برنامه استانی آمادگی و پاسخ:

سندی است که اداره کل مدیریت بحران استان با رعایت قوانین و مقررات و با مشارکت کلیه دستگاههای مسؤول موضوع ماده (۲) این قانون، در چهارچوب سند راهبرد ملی مدیریت بحران تهیه می کند و وظایف و اقدامات دستگاههای مسؤول و نحوه هماهنگی بین سازمانی را جهت آمادگی مطلوب و پاسخ مؤثر و به موقع به حوادث و بحرانها تبیین می کند. این سند پس از تأیید سازمان لازم الاجرا ست

ح) برنامه ملی بازسازی و بازتوانی:

سندی است که ضوابط، چهارچوبها، الگوها و روشهای مؤثر بازتوانی و تهیه طرحهای بازسازی قبل و بعد از حوادث و سوانح را دربرمی گیرد و توسط سازمان و با مشارکت کلیه دستگاههای مسؤول موضوع ماده (۳) این قانون با رعایت سایر قوانین و مقررات، در چهارچوب راهبرد ملی مدیریت بحران تهیه می شود. این سند با تأیید ستاد ملی به تصویب شورای عالی می رسد.

اسناد ملی و استانی

خ) پیوست کاهش خطر

سندی است که چگونگی کاهش خطر حوادث و سوانح در برنامه ریزی و اجرای هر یک از طرحهای ملی با همتراز آن را از طریق مطالعات میدانی و مبتنی بر شواهد تبیین می کند. این سند توسط دستگاههای موضوع ماده (۳) این قانون که مسؤولیت برنامه های مذکور را برعهده دارند، تهیه می شود و به تصویب رئیس سازمان می رسد.

تبصره)

کلیه سندها و برنامههای ذکرشده در این ماده از زمان لازم الاجراء شدن این قانون حداکثر ظرف مدت شش ماه تهیه و مراحل تصویب آن طی می شود.

فصل ۲ - ارکان

ماده ۵
الف) شورای عالی
ب) سازمان
ت) ستاد

ماده ۶) تشکیل
شورای عالی
مدیریت بحران
کشور با عضویت
اعضای :

وزیر کشور (نائب رئیس شورا)

وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

وزیر راه و شهرسازی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزیر نیرو

وزیر جهاد کشاورزی

وزیر اطلاعات

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

رئیس جمهور با معاون اول رئیس جمهور (رئیس شورا)

رئیس سازمان بسیج مستضعفین

۲ نفر به پیشنهاد رئیس سازمان، تأیید وزیر کشور و با حکم رئیس جمهور

۲ نفر به انتخاب مجلس شورای اسلامی (به عنوان ناظر)

رئیس جمعیت هلال احمر

رئیس سازمان (دبیر شورا)

رئیس سازمان صدا و سیما

تبصره ۱ :
دبیر شورای عالی موظف است گزارش مصوبات آن شورا را برای رؤسای قوا ارسال کند.

تبصره ۲:
• جلسات عادی حداقل هر سه ماه یکبار
• جلسات فوق العاده به پیشنهاد رئیس سازمان و تأیید وزیر کشور
با حضور نصف به علاوه یک اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت نسبی اراء اتخاذ می شود.

تبصره ۳:
دبیرخانه شورای عالی در وزارت کشور سازمان مدیریت بحران کشور مستقر است.

تبصره ۴:
• دبیرخانه شورای عالی، مسؤل ابلاغ و پیگیری اجرای مصوبات
• این مصوبات با تأیید رئیس جلسه رئیس جمهور یا معاون اول رئیس جمهور (و در غیاب وی وزیر کشور) لازم الاجراء است.

فصل ۲ - ارکان

سازمان، که پیش از این به موجب قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۳۱ / ۲ / ۱۳۸۷ تشکیل شده بود، مسؤولیت یکپارچگی در اعمال مدیریت بحران کشور و ارتقای اثربخشی آن را برعهده دارد.

رئیس سازمان، از میان کسانی که تحصیلات دانشگاهی مرتبط و حداقل هفت سال سابقه کار تخصصی در زمینه مدیریت بحران دارند برای یک دوره پنجساله به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیات وزیران با حکم رئیس جمهور منصوب می شود و با پیشنهاد وزیر کشور و پذیرش رئیس جمهور عزل می گردد.

ماده ۸

ماده ۷

وظایف شورای عالی

الف) سند راهبرد ملی

مدیریت بحران

ب) برنامه ملی کاهش

خطر حوادث و سوانح،

برنامه ملی آمادگی و

پاسخ و برنامه ملی

بازسازی و بازتوانی

تبصره:

دبیر شورای عالی، سایر موضوعاتی را که مربوط به حوزه سیاست های اجرایی مدیریت بحران بوده و نیاز به طرح در شورای عالی داشته باشد به آن شورا پیشنهاد می کند.

تبصره ۱: طراحی ساختار سازمانی مناسب و متناظر برای وظایف سازمان

- سطح استانی : استاندار
- شهرستانی : فرماندار
- متناسب با حجم وظایف، گستره جغرافیایی، شرایط اقلیمی و حساسیت های منطقه ای و بعد از طی مراحل قانونی به تصویب سازمان اداری و استخدامی کشور می رسد.

تبصره ۲: رئیس سازمان به ترکیب اعضای شوراهای عالی مشروحه ذیل اضافه می شود:

الف: شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

ب: شورای عالی حفاظت محیط زیست

ت: شورای عالی آب

ث: شورای عالی بیمه.

تبصره ۳: عضویت رئیس سازمان در شوراهای عالی موضوع بند «الف» و بند «ت» تبصره (۴) این ماده بدون حق رای است.

فصل ۲ - ارکان - ماده ۹

الف. تهیه و تدوین سند راهبرد ملی مدیریت بحران، برنامه ملی کاهش خطر حوادث و سوانح، برنامه ملی آمادگی و پاسخ و برنامه ملی بازسازی و بازتوانی جهت تصویب شورای عالی

ب. ارتقای همکاری و هماهنگی بین سازمانی

ت. ارتقای توان شناسایی مخاطرات و درک خطر حوادث و سوانح در سطح کشور

ث. ایجاد آمادگی مطلوب سازمانی و عملیاتی برای پاسخ به بحران

ج. جذب، هدایت و توزیع امکانات و کمکهای دولتی داخلی و خارجی با رعایت اصل هشتم (۸۰) قانون اساسی

ح. ارتقای توانایی کشور برای بازتوانی و بازسازی ارتقای روشهای جبران خسارت نظیر استفاده از بیمه ها، حمایتهای مالی و سازوکارهای تشویقی، تسهیلات ویژه و صندوقهای حمایتی در چهارچوب قوانین

خ. کمک به رشد و توسعه دانش و فناوری در راستای ارتقای مدیریت بحران

د. ایجاد چهارچوب های لازم برای همکاری مؤثر در سطح منطقه ای و بین المللی از جمله تهیه دستورالعمل های جذب و توزیع کمکهای خارجی با رعایت اصل هشتم (۸۰) قانون اساسی

ذ. توسعه مشارکتهای مردمی برای تقویت مدیریت بحران جامعه محور و ترویج فرهنگ ایمنی در جامعه

ر. پیش بینی سالانه نیازهای مالی، تجهیزات و اقلام امدادی

ز. نظارت بر عملکرد دستگاههای مشمول نحوه ارائه خدمات به آسیب دیدگان

ژ. تهیه پیش نویس لوایح، آیین نامه های اجرایی و تصویب نامه های مورد نیاز برای طی مراحل قانونی ظرف مدت شش ماه

فصل ۲-ارکان-ماده ۱۰

به منظور تسهیل انسجام، هماهنگی و هم افزایی فعالیت های دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون در مدیریت بحران

فصل ۲-ارکان-ماده ۱۰

به منظور تسهیل انسجام، هماهنگی و هم افزایی فعالیت های دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون در مدیریت بحران

شرایط اضطرار

در شرایط اضطراری، شهردار و بخشدار منطقه محل حادثه با دعوت رئیس ستاد موظفند در ستاد شهرستان حضور یابند. رئیس شورای شهر و رئیس شورای بخش منطقه محل حادثه به عنوان عضو ناظر در ستاد شهرستان حضور می یابند.

تبصره ۳

در شرایط اضطرار:

- در ستاد استان، یک نماینده از بین نمایندگان استان
- در ستاد شهرستان، نماینده شهرستان یا یک نماینده از بین نمایندگان شهرستان، به عنوان عضو ناظر از مجلس شورای اسلامی حضور می یابند.

تبصره ۲

- شرایط عادی : حضور حداقل دوسوم اعضاء با اکثریت آرای حاضرین
- شرایط اضطرار : ترکیب ستاد محدود ، مجاز به غیبت نیستند ، تصمیمات توسط رئیس ستاد اتخاذ ، ابلاغ و لازم الاجراست.

تبصره ۱

در کلانشهر تهران علاوه بر فرماندار، استاندار و شهردار تهران نیز به ترکیب ستاد اضافه می شود و ریاست ستاد با وزیر کشور است.

فصل ۲-ارکان- ماده ۱۱

اعلام شروع و خاتمه شرایط اضطراری و فرماندهی ستاد

فرماندار شهرستان ضمن اطلاع رسانی به استاندار، اعلام شرایط اضطراری. فرماندهی عملیات پاسخ به بحران. اعلام خاتمه

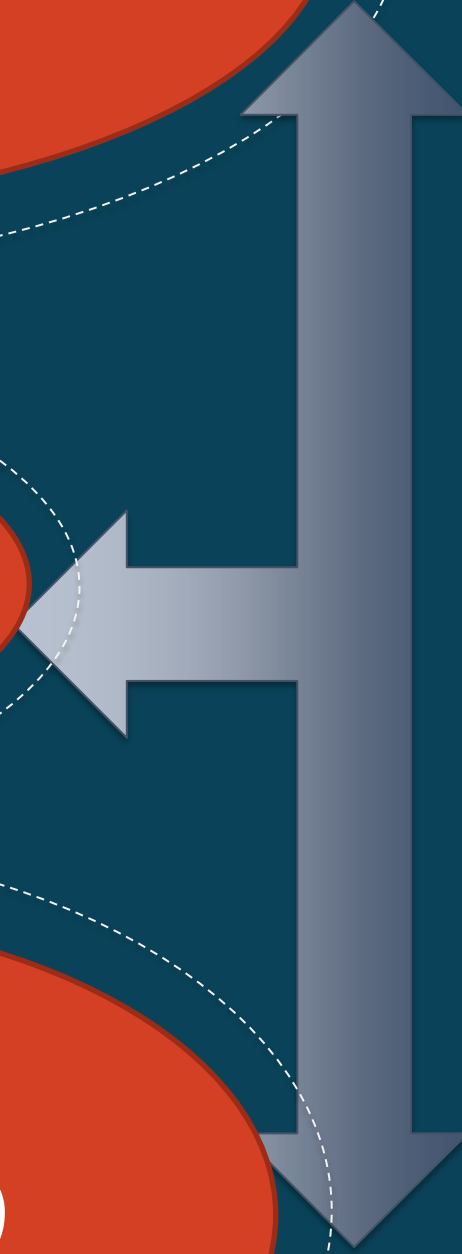
استاندار
در صورت تائید گزارش فرماندار: اطلاع رسانی به رئیس سازمان، اعلام شرایط اضطراری. فرماندهی عملیات پاسخ به بحران. اعلام خاتمه در صورت عدم تائید: فرماندار

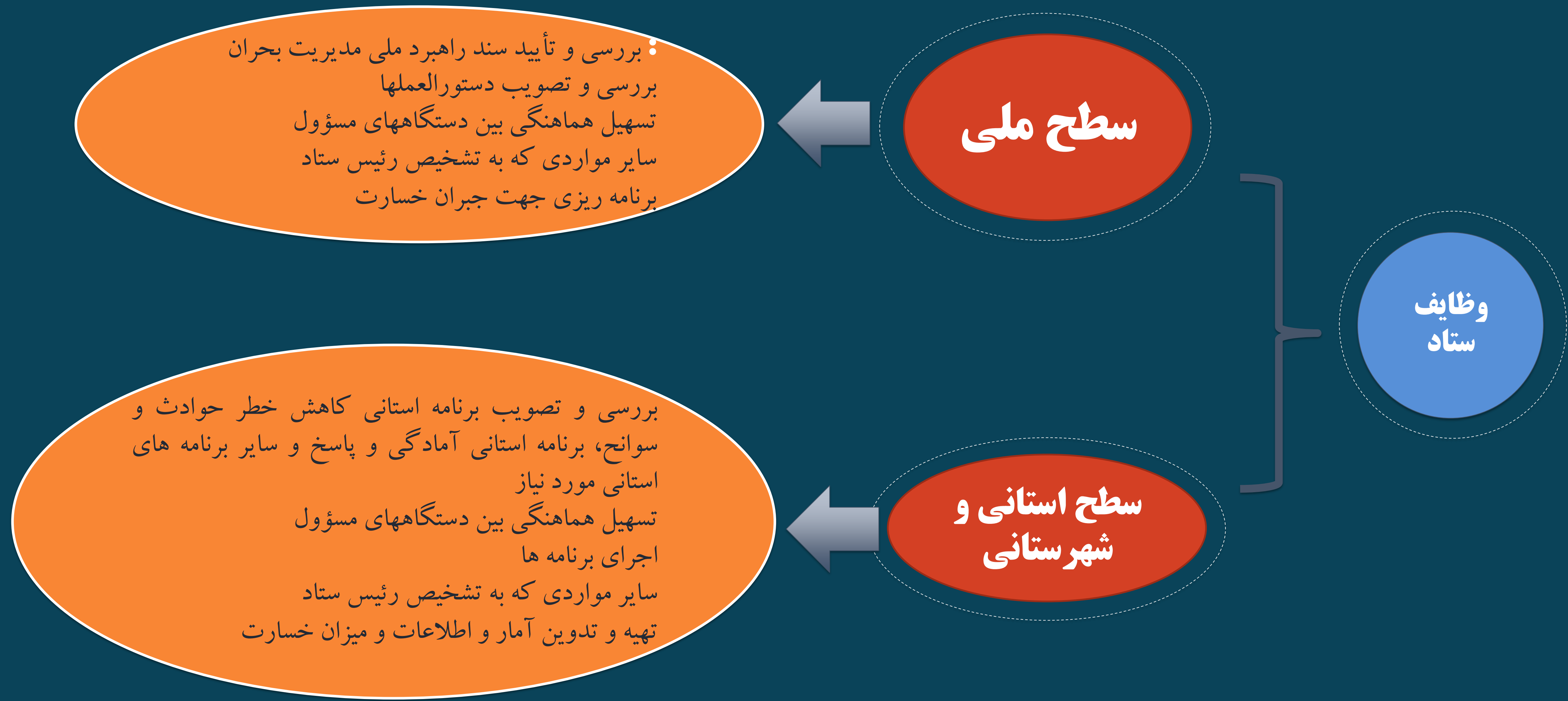
وزیر کشور
در صورت تائید گزارش استاندار توسط رئیس سازمان: اعلام شرایط اضطراری. فرماندهی عملیات پاسخ به بحران. اعلام خاتمه در صورت عدم تائید توسط وزیر کشور و رئیس سازمان: استاندار

تبصره ۱: بحرانهای ملی درخواست کمک بین المللی
رئیس شورا عالی
در صورت تائید گزارش وزیر کشور: فرماندهی عملیات پاسخ به بحران.
اعلام خاتمه: رئیس جمهور

تبصره ۲:
اعلام شروع و خاتمه شرایط اضطراری و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران در شهر تهران بر عهده وزیر کشور می باشد.

فصل ۲-ارکان-ماده ۱۲

فصل ۳ - وظایف دستگاههای دولتی - غیر دولتی و ...

ماده ۱۳

الف. تامین نیروی انسانی از بین پستهای سازمانی موجود

ب. آموزش کارکنان خود در خصوص مدیریت بحران

پ. کلیه مدیران و کارشناسان مسؤول در امر مدیریت حوادث دوره های آموزشی بلندمدت و کوتاه مدت

ت. در تهیه و تدوین کلیه برنامه ها همکاری لازم را با سازمان

ج. سازوکارهای کاهش خطر در حوزه وظایف خود تهیه و با تأیید سازمان، اجرائی

ح. سازوکارهای آمادگی و پاسخ دستگاه خود تهیه و با تأیید سازمان، اجرایی

ز. گزارش عملکرد خود را در چهارچوب شاخصهای پایش و ارزیابی مصوب هیات وزیران تهیه و مطابق با زمانبندی سازمان به این سازمان ارائه کنند.

ر. هنگام پاسخ به بحران، با درخواست رئیس ستاد، کلیه امکانات و تجهیزات موجود خود را در اختیار ستاد قرار دهند.

ذ. بر اساس دستورالعمل ابلاغی سازمان تهیه پیوست کاهش خطر

خ. در برابر حوادث و سوانح، حداکثر تا پایان برنامه ششم توسعه کشور زمینه توسعه پوشش بیمه ای نسبت به کلیه اموال منقول و غیرمنقول خود را به قیمت کارشناسی فراهم کند. آیین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان و وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیات وزیران می رسد.

فصل ۳ - وظایف دستگاههای دولتی - غیر دولتی و ... ماده ۱۴: وظایف دستگاهها و نهادهای مسئول در مدیریت بحران

الف) وزارت آموزش و پرورش - علوم تحقیقات و فناوری - بهداشت و درمان و آموزش پزشکی با همکاری **جمعیت هلال احمر** و سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور طراحی و ارائه واحد درسی «امادگی در مقابل حوادث و سوانح» الزامی

ب) جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی

۱. با همکاری شوراهای اسلامی شهر و روستا، شهرداریها، دهیاریها، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمانهای مسؤل در امور فرهنگی و تبلیغی و ستاد کل نیروهای مسلح و بر اساس استانداردهای سازمان، نسبت به **آموزش آحاد جامعه و سازمانهای مردم نهاد در برابر حوادث و سوانح** اقدام کند.
۲. با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت کشور، نیروهای مسلح، شوراهای اسلامی شهر و روستا، شهرداریها، دهیاریها، فدراسیون های ورزشی از جمله نجات غریق و غواصی و کوهنوردی و صعودهای ورزشی و بر اساس استانداردهای سازمان، نسبت به **نجات آسیب دیدگان از حوادث و سوانح و انتقال آنها به مراکز درمانی، اسکان اضطراری و تأمین مایحتاج ایشان تا رفع نیاز و ذخیره اقلام امدادی مربوط به خدمات مذکور** اقدام کند.
۳. با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بسیج مستضعفین، سازمان بهزیستی کشور، وزارت امور خارجه و سایر دستگاههای مرتبط موضوع ماده (۲) این قانون، اقدامات لازم در زمینه جذب، هدایت و توزیع **کمکهای غیردولتی داخلی و خارجی را با رعایت اصل هشتم (۸۰) قانون اساسی انجام دهد. هرگونه دخل و تصرف، استفاده و تصاحب کمکهای یادشده توسط اشخاص حقیقی و حقوقی به صورت غیرمجاز ممنوع است و به عنوان عمل مجرمانه تصرف غیرقانونی در اموال عمومی یا دولتی محسوب شده و مرتکب برابر قانون مجازات اسلامی مجازات می شود.**

فصل ۳ - وظایف دستگاههای دولتی - غیر دولتی و ... ماده ۱۴: وظایف دستگاهها و نهادهای مسئول در مدیریت بحران

پ. وزارت نیرو

۱. کنترل آبهای سطحی (سیلاب)
۲. پیشگیری از خشکسالی
۳. ذخیره سازی آب برای شرایط اضطراری
۴. ایجاد زیرساخت های مناسب و ایمن تأمین آب و برق مراکز جمعیتی در شرایط اضطراری

ت. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱. توسعه تحقیقات، مطالعات و شبکه های اطلاعاتی تخصصی درباره پیشگیری و کاهش خطر حوادث و سوانح
۲. پیش بینی دقیق و هشدار به هنگام وقوع مخاطرات زمین ساخت، با ایجاد یا تقویت مراکز پایش و هشدار زلزله، آتشفشان، سونامی و لغزش زمین در کشور اقدام کند.

پ. وزارت راه و شهرسازی

۱. ایمن سازی قطارهای شهری در شرایط اضطراری.
۲. ایمن سازی مراکز درمانی
۳. اطمینان از ساخت واحدهای مسکونی مقاوم در مناطق ایمن، فرهنگ، آداب و رسوم، اقلیم و مصالح بومی منطقه
۴. از طریق سازمان هواشناسی :
۱-۴ : پیش بینی دقیق و هشدار به هنگام وقوع مخاطرات آب و هوایی
۲-۴ : بایش و هشدار سیل
۳-۴ : پایش و هشدار خشکسالی

فصل ۳ - وظایف دستگاههای دولتی - غیر دولتی و ... ماده ۱۴: وظایف دستگاهها و نهادهای مسئول در مدیریت بحران

ج. وزارت جهاد کشاورزی

اقدامات پیشگیرانه در زمینه همه گیری (اپیدمی) آفات و بیماریهای گیاهی و جانوری و مشترک انسان و دام، با همکاری نیروهای مسلح، نسبت به اطفای حریق در جنگلها و مراتع اقدام کنند

چ. سازمان صدا و سیما

۱- **با مشارکت جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران** تهیه برنامه های آموزشی برای ارتقای سطح آگاهی مردم در برابر بحران
۲- هشدارهای لازم و اطلاع رسانی آگاهانه به مردم

ح. وزارت امور اقتصادی و دارایی (بیمه مرکزی) گسترش بیمه حوادث و سوانح با اولویت آتش سوزی، سیل و زلزله

خ. وزارت نفت تأمین سوخت مورد نیاز مناطق آسیب دیده در شرایط اضطراری

فصل ۳ - وظایف دستگاههای دولتی - غیر دولتی و ... ماده ۱۴: وظایف دستگاهها و نهادهای مسئول در مدیریت بحران

د. وزارت کشور

۱. تأمین امنیت جانی و مالی مردم و سازمانهای مسؤول
۲. از طریق سازمان شهرداری ها و دهیاری ها:
۱-۲: مدیریت تردد در شهرها و روستاهای آسیب دیده
۲-۲: تشخیص هویت و تدفین متوفیان ناشی از بحران با رعایت آداب محلی و مذهبی
۲-۳: توسعه ایمنی و اطفاء حریق، جستجو و نجات آسیب دیدگان

ذ. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات حفظ ارتباطات از ابتدا تا انتهای شرایط

ر. وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

۱. نسبت به ذخیره سازی دارو، واکسن و تجهیزات پزشکی جهت درمان آسیب دیدگان از حوادث و سوانح در شرایط اضطراری اقدام کند.
۲. نسبت به کمکهای اولیه، تخلیه و انتقال مصدومین با تعداد زیاد و درمان آنها با همکاری دستگاههای مرتبط موضوع ماده (۲) این قانون، اقدام کند.
۳. به منظور پیش بینی دقیق، هشدار به موقع و انجام اقدامات پیشگیرانه در زمینه همگیری (ابیدمی) بیماریهای انسانی، نسبت به ایجاد مراکز پایش و هشدار با همکاری وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیطزیست اقدام کند.
۴. با همکاری جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان بهزیستی کشور و ستاد کل نیروهای مسلح، سازوکارهای لازم جهت تأمین بهداشت و درمان (جسمی و روحی) آسیب دیدگان در شرایط اضطراری را برنامه ریزی و اعمال کند.

فصل ۳ - وظایف دستگاههای دولتی - غیر دولتی و ... ماده ۱۴: وظایف دستگاهها و نهادهای مسئول در مدیریت بحران

ز. ستاد کل نیروهای مسلح

۱. با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، سازوکارهای لازم جهت اطفای حریق هوایی در سطح کشور را اتخاذ و اجراء کند.
۲. جهت پشتیبانی از سازمان های امدادی در شرایط اضطراری، یگانهای ویژه ای در سطح کشور تشکیل داده و مطابق با استانداردهای سازمان نسبت به آموزش و تامین تجهیزات مناسب برای آنها اقدام کند؛ به گونه‌ای که این یگانها بتوانند در کوتاهترین فاصله زمانی پس از وقوع حوادث و سوانح، ضمن اطلاع رسانی به رئیس ستاد، به محل بحران اعزام شوند و اقدامات امدادی و حفاظتی را تا اعلام کتبی رفع نیاز توسط رئیس ستاد، به انجام رسانند.
۳. نسبت به پذیرش، راهبری و نظارت عملیاتی گروههای امدادی که از نیروهای مسلح کشورهای دیگر به محل بحران اعزام می شوند، اقدام کند.

ژ. وزارت تعاون کار و امور اجتماعی

آموزش و توسعه مهارتهای نیروی انسانی در حوزه ساخت و ساز

س. وزارتخانه های نفت، نیرو، صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی مسؤولیت رعایت ایمنی

در نگهداری، حمل و مصرف مواد خطرناک در حوزه وظایف دستگاه متبوع خود

تبصره - آیین نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور و سازمان

حفاظت محیطزیست، ظرف مدت شش ماه از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیات وزیران می رسد.

فصل ۳ - وظایف دستگاههای دولتی - غیر دولتی و ... ماده ۱۴: وظایف دستگاهها و نهادهای مسئول در مدیریت بحران

ص. مسئولیت های سازمانهای نیروهای مسلح، مبتنی بر اصل یکصد و چهل و هفتم (۱۴۷) قانون اساسی، مطابق آیین نامه ای خواهد بود که توسط ستاد کل نیروهای مسلح با هماهنگی دولت تهیه شده و به تصویب فرمانده معظم کل قوا می رسد.

ض. وزارت راه و شهرسازی (مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی)

۱. نقشه حریم گسلها
  ۲. ۲. تهیه و تصویب نقشه های پهنه بندی خطر زلزله، خطرپذیری (ریسک)، بازبینی نقشه های طرحهای تفصیلی شهر
  ۳. ۳. راه اندازی سامانه های پاسخ سریع زلزله
  ۴. ۴. تعیین مناطق (زونهای) با خطر فروریزش و فرونشست
  ۵. ۵. ارزیابی ایمنی ساختمان های مهم و بلندمرتبه
  ۶. ۶. ارزیابی آسیب پذیری و اولویت بندی نشانهای با هدف شروع اقدامات اجرائی و ارتقای تاب آوری.
  ۷. ۷. با همکاری وزارتخانه های نفت، نیرو و ارتباطات و فناوری اطلاعات، قرارگیری شریان های حیاتی و مجموعه های مرتبط با سازمانهای دولتی و شرکتهای آنها در حریم گسلها و مناطق (زونهای) با خطر بالای زلزله، فرونشست و فروریزش زمین ارزیابی نموده و موارد را جهت شروع اقدامات اجرائی ارائه دهد.
- تبصره -** منابع لازم برای ایجاد یا تقویت مراکز پایش و هشدار موضوع جزء (۳) بند «ت»، جزء (۱) بند «ج» و جزء (۳) بند «ر» و همچنین برای ایمن سازی مراکز درمانی در جزء (۳) بند «ث» این ماده از محل اعتبارات موضوع ماده (۱۶) این قانون تامین می شود.

فصل ۳ - وظایف دستگاههای دولتی - غیر دولتی و ... ماده ۱۵:

ماده ۱۵- در شرایط اضطراری و پاسخ به بحران، چنانچه خدمات و امکانات دستگاهها و نهادهای دولتی و عمومی غیردولتی به تنهایی کافی نبوده و با ارائه آنها زمانبر بوده به نحوی که احتمال وقوع خسارات جانی و مادی وجود داشته باشد، بخشهای خصوصی و تعاونی موظفند خدمات و امکانات موجودشان را به درخواست رئیس ستاد ارائه دهند. در این موارد، هزینه خدمات و امکانات ارائه شده طبق تعرفه های قانونی و در صورت عدم وجود، بر اساس عرق، از سوی دستگاه سفارش دهنده پرداخت می شود

فصل ۴ - اعتبارات

ماده ۱۶- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است، به منظور انجام اقدامات مربوط به پیشگیری و کاهش خطر و آمادگی در برابر بحران، ذیل امور اقتصادی در بودجه سنواتی، فصلی تحت عنوان «مدیریت بحران کشور» ایجاد کند و اعتبارات درج شده در فصول و برنامه های فعلی را در این فصل تجمیع کند. اعتبارات مورد نیاز دستگاهها و نهادهای موضوع ماده (۲) این قانون ذیل برنامه های مشخصی در این فصل بنا به پیشنهاد وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران در لایحه بودجه سالانه منظور می شود.

تبصره ۱- دستگاه ها و نهادهای یادشده موظفند گزارش نحوه مصرف اعتبارات مذکور را به صورت شش ماهه و سالانه تهیه کنند و به وزارت کشور سازمان مدیریت بحران کشور ارائه دهند.

تبصره ۲- دولت در چهارچوب برنامه ملی «کاهش خطر حوادث و سوانح» به منظور تشویق مالکان واحدهای مسکونی شهری و روستایی ناپایدار و بافت فرسوده به نوسازی واحدهای مسکونی شان، همه ساله تسهیلات و کمکهای فنی لازم را به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های راه و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی و کشور (سازمان مدیریت بحران کشور با تصویب هیات وزیران در لایحه بودجه سالانه کل کشور پیش بینی می کند.

فصل ۴ - اعتبارات

ماده ۱۷- دولت مکلف است به منظور پاسخ به حوادث و بحرانها، از اعتبارات موضوع بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، با رعایت بند مذکور استفاده کند. این اعتبار به محض وقوع حادثه، از طریق تنخواه خزانه و با تأیید سازمان برای پاسخ در چهارچوب برنامه های آمادگی و پاسخ هزینه می شود. در صورت نیاز به اعتباری مازاد بر آن، دولت می تواند با تصویب هیأت وزیران اعتبار لازم را تخصیص دهد، مشروط بر اینکه حداکثر یک ماه پس از تخصیص اعتبار، فرآیند قانونی اصلاح بودجه را انجام دهد

تبصره ۱- سی درصد (۳۰٪) از اعتبار این ماده در ابتدای هر سال به صورت صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص در اختیار وزارت کشور به صورت تنخواه قرار می گیرد تا در صورت وقوع حوادث و بحرانها، در چهارچوب برنامه های آمادگی و پاسخ هزینه شود.

تبصره ۲- تنخواه مذکور در پایان سال از طریق کاهش اعتبارات ردیفهای متفرقه با دستگاههای اجرائی یا از طریق ارائه اصلاحیه یا متمم بودجه تسویه می شود.

تبصره ۳- اعتبارات مذکور از شمول قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات با رعایت قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶ با رعایت جزء (۳) بند «ط» ماده (۲۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) مستثنی است

تبصره ۴- وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور مکلف است نحوه تأمین اعتبار تنخواه و میزان و نام دستگاههایی را که از اعتبارات آنها کسر شده است در قالب گزارشی تا پایان همان سال به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

فصل ۴ - اعتبارات

ماده ۱۸- مدیران دستگاههای اجرائی در سطح ملی و استان مجازند هنگام پاسخ به حوادث و بحرانها، در چهارچوب اعتبارات جاری به استثنای «حقوق و دستمزد» موضوع فصول اول و ششم اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای تحت اختیار با تأیید وزیر کشور در سطح ملی و استانداران (در سطح استان) هزینه کنند تا بلافاصله پس از رفع شرایط اضطراری از طریق وزارت کشور تامین شود.

ماده ۱۹- دولت موظف است، بنا به پیشنهاد سازمان و به منظور انجام نوسازی و مقاوم‌سازی ساختمانهای مسکونی شهری و روستایی، بازسازی مناطق خسارت دیده و بازتوانی افراد آسیب دیده از حوادث و سوانح، اعتبارات مورد نیاز را در قالب کمکهای بلاعوض و مابه‌التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی از طریق ردیفهای پیش‌بینی شده در بودجه سالانه یا تنخواه خزانه موضوع بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و با رعایت بند مذکور تأمین و پرداخت کند. تنخواه مذکور حداکثر تا پایان همان سال از محل صرفه‌جویی در مصارف عمومی، ارائه اصلاحیه یا متمم بودجه سالانه تسویه می‌شود.

تبصره - سازمان با هماهنگی دستگاههای ذیربط به گونه‌ای برنامه‌ریزی کند که ضمن تشویق و کمک مردم برای خرید بسته‌های بیمه حوادث در مورد پوشش بیمه و ارتقای سطح خدمات و تعهدات آن نسبت به کمکهای بلاعوض در جبران بخشی از خسارات اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی سالانه افزایش یابد و با پوشش کامل بیمه، میزان این کمکها کاهش یابد.

فصل ۵ - جبران خدمات و تخلفات

- ماده ۲۰ -** کارکنان دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون و اشخاصی که داوطلبانه یا به درخواست سازمان مدیریت بحران کشور در پاسخ به حوادث و بحرانها، تحت مدیریت این سازمان به هر نحو همکاری می کنند، در صورت آسیب یا فوت ناشی از انجام وظایف محوله به عنوان «فداکار خدمت» شناخته می شوند. هزینه های پزشکی و غرامت صدمه جسمی، نقص عضو، فوت و مستمری خود با خانواده ایشان، به شرح ذیل پرداخت می شود.
۱. در مورد مشمولان قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۸/۷/۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی، طبق احکام این قانون اقدام می شود.
  ۲. در مورد آن دسته از کارکنان دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون که مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری نیستند، مطابق قوانین و مقررات دستگاه متبوعشان اقدام می شود، به نحوی که در پرداخت مستمری به گونه ای اقدام شود که میزان آن بعد از همسان سازی با قانون مدیریت خدمات کشوری، از مبلغ پرداختی به مشمولان قانون مذکور کمتر نباشد. سازمان موظف است مابه التفاوت آن را از محل اعتبارات موضوع ماده (۱۶) این قانون پرداخت کند.
  ۳. در مورد اشخاصی که تحت پوشش بیمه مسوولیت قرار دارند، طبق مقررات این بیمه اقدام می شود.
  ۴. در مورد سایر اشخاص، سازمان مکلف است از محل اعتبارات موضوع ماده (۱۶) این قانون، معادل دیه بیمه حوادث فراگیر، غرامت پرداخت کند و در پرداخت مستمری به گونه ای عمل کند که میزان آن بعد از همسان سازی با قانون مدیریت خدمات کشوری، از مبلغ پرداختی به مشمولان قانون مذکور کمتر نباشد.
- تبصره ۱.** سازمان مکلف است با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور و بیمه مرکزی ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، آیین نامه اجرایی این ماده را تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند.
- تبصره ۲.** ساز و کار لازم در خصوص نحوه تکریم و خاکسپاری جانبازان موضوع این ماده، توسط سازمان مدیریت بحران کشور با همکاری سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور پیش بینی می شود.

فصل ۵ - جبران خدمات و تخلفات

ماده ۲۱ - مسؤولیت اجرای این قانون با بالاترین مقام هر یک از دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون می باشد و در صورت تخلف از وظایف مقرر توسط هر یک از مقامات، مسؤولان و یا کارمندان دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون، وزیر کشور، رئیس سازمان و یا استانداران و فرمانداران حسب مورد مکلفند گزارش تخلفات صورت گرفته را به هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری دستگاه مذکور ارائه دهند. هیأتهای مزبور مکلفند ظرف مهلت یک ماه به پرونده رسیدگی و در صورت تخلف، به نسبت میزان تخلف و زیانهای وارده یکی از مجازات های بندهای «د» تا «ک» ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۰۷/۰۹/۱۳۷۲ را اعمال کنند.

تبصره ۱- هرگاه تخلف هر یک از مقامات و یا کارکنان، عنوان مجرمانه نیز داشته باشد هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مطابق ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری عمل می کند.

تبصره ۲- در مورد دستگاهها و نهادهایی که از شمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری خارج هستند مطابق مقررات مربوط به خود عمل می شود.

تبصره ۳- در صورت عدم پیش بینی مرجع صالح جهت رسیدگی به تخلفات یک نهاد، گزارش تخلف و عدم اجرای تکالیف قانونی به مراجع قضائی ارسال می شود.

تبصره ۴. هر یک از مقامات مزبور که از وقوع تخلف یا جرمی مرتبط با وظایف مقرر در مدیریت بحران، مطلع شود و مراتب را به مراجع ذیصلاح قضائی یا اداری اعلام نکند این اقدام به عنوان تخلف اداری محسوب و به شش ماه تا دو سال انفصال موقت و در صورت تکرار به انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی محکوم می شود.

فصل ۵ - جبران خدمات و تخلفات

ماده ۲۲- هر یک از مسؤولان دستگاههای مشمول این قانون در سطوح مختلف موظفند مصوبات و دستورات مکتوب و در چهارچوب این قانون وزیر کشور، رئیس سازمان و رؤسای ستادهای ملی، استانی و شهرستانی را با تدارک و فعال نمودن کلیه امکانات و توانمندیهای دستگاه مربوطه در بازه زمانی تعیین شده اجرائی کند و گزارش عملکرد خود را به رئیس سازمان و رؤسای ستادهای مذکور ارائه دهد. عدم اجرای مصوبات و دستورات مزبور یا عدم ارائه گزارش عملکرد، تخلف محسوب و مشمول احکام مندرج در ماده (۴۱) این قانون خواهد بود.

تبصره - نمایندگان دستگاههای عضو ستاد موضوع تبصره (۳) ذیل ماده (۱۰) این قانون در صورت غیبت غیرمجاز از جلسات در شرایط اضطراری (به تشخیص رئیس ستاد) به هیات تخلفات اداری معرفی و حسب مورد به انفصال از خدمات دولتی از پانزده روز تا یک ماه محکوم می شوند.

ماده ۲۳ - چنانچه فرد یا افرادی که در راستای اجرای این قانون، وظیفه و مأموریتی به آنها محول شده باشد و در انجام وظیفه مرتکب تقصیر شود و از این حیث، صدمه و خسارتی حاصل شود، حسب مورد موجب مسؤولیت مدنی و کیفری خواهد بود.

فصل ۶ - پایش و ارزیابی

ماده ۲۴- سازمان موظف است جهت نظارت بر عملکرد دستگاههای مشمول این قانون، نظام پایش و ارزیابی مدیریت بحران را طراحی و اجراء کند. در این راستا، سازمان با همکاری دستگاههای مشمول این قانون، شاخصهای عملکرد را تدوین کرده و پس از تصویب هیات وزیران نسبت به دریافت گزارش در بازه های زمانی معین از دستگاهها و نهادهای مذکور اقدام می کند.

تبصره - سازمان موظف است گزارش عملکرد سالانه دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون را از طریق وزیر کشور به رئیس جمهور ارائه دهد. یک نسخه از گزارش مذکور هنگام تقدیم لایحه بودجه سالانه کشور به هر یک از کمیسیونهای برنامه و بودجه و محاسبات و امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی ارسال می شود.

ماده ۲۵- به منظور نظارت بر تحقق اهداف این قانون، سازمان موظف است با همکاری دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون، شاخصهای کلان ارزیابی اثربخشی مدیریت بحران در کشور شامل میزان مرگ و میر ناشی از حوادث و سوانح، میزان خسارات اقتصادی مستقیم ناشی از حوادث و سوانح و مانند آن را تدوین و گزارش سالانه آن را با همکاری دستگاهها و نهادهای مذکور تهیه و منتشر کند. یک نسخه از این گزارش از طریق وزیر کشور به رئیس جمهور و هنگام تقدیم لایحه بودجه سالانه کشور به مجلس شورای اسلامی ارائه می شود.

فصل ۷ - سایر مقررات

ماده ۲۶- تصمیمات سازمان و سایر دستگاههای ذیربط مبتنی بر احکام قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۳۱/۲/۱۳۸۷ در طول سالهای ۱۳۹۴ تا زمان لازم الاجراء شدن این قانون تنفیذ می شود.

قانون فوق مشتمل بر بیست و شش ماده و سی و دو تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ هفتم مردادماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۸/۲۳/۰۵ به تایید شورای نگهبان رسید

پایان